



Datum
2021-05-276
Adress
Rönbladsgatan 1 B
Diarienummer
GRF-2021-10364

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Remiss från Utbildningsdepartementet - Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven - aktivt stöd - och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning STK-2021-490

Grundskolenämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har gett grundskolenämnden tillfälle att yttra sig om betänkandet Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning (SOU 2021:11). Grundskolenämnden är överlag positiv till utredningens förslag. Nämnden är dock kritisk till utredningens förslag om en reglering av en acceptabel lägstanivå för personal inom elevhälsan, samt till förslaget att benämningen av skolformen grundsärskola ändras till anpassad grundskola.

Yttrande

Kap. 6.1.5 Pojkar får mer stöd men når mer sällan kunskapskraven

I den problembild utredningen ger saknar grundskolenämnden att det för en jämlik och likvärdig skola är det lika viktigt, i ett livslöppsperspektiv, att arbeta förebyggande med och åtgärdande av flickornas höga stressnivå. Pojkars måluppfyllelse problematiseras utifrån faktorer för ett framtida gott liv, inte att betygen är målen i sig. Varför görs inte det med flickors stress? Andelen sjukskrivna kvinnor och kvinnor med utmattnings- eller smärtproblematik är hög, vilket visar sig redan i ett tidigt stadie. Det kostar för flickor att prestera och hålla ihop under hela sin skoltid. Denna problematik bör värderas lika högt som pojkars måluppfyllelse. Det behöver uppmärksammas hur skolorna ska stötta flickorna till att hantera sin skolsituation.

Kap. 6.4.1 Krav på specialpedagog eller speciallärare inom elevhälsan

Grundskolenämnden håller med utredningen om att den specialpedagogiska kompetensen inom elevhälsan behöver stärkas genom att ett krav ställs på tillgången av en sådan kompetens. Nämnden vill understryka att båda professionerna specialpedagog och speciallärare behövs i elevhälsoarbetet på en skola. Det är viktigt att förstå det gemensamma yrkeskategori-

erna har, men också skillnaden dem emellan, så att kompetenserna kan nyttjas på bästa sätt i skolans elevhälsoarbete.

Grundskolenämnden tycker också att det behöver utredas vidare om eventuellt fler professioner bör regleras i elevhälsan, såsom logoped, studie- och yrkesvägledare och arbetsterapeut, i syfte att skapa bättre lärmiljöer och öka känslan av sammanhang för eleven. Behövs vidareutbildning för de olika elevhälsoprofessioner som idag inte kräver specialistkompetens för att kunna arbeta hälsofrämjande och förebyggande i en skolkontext?

Kap. 7.7.3 En numerär reglering av en acceptabel lägstanivå för tillgång till elevhälsan

Grundskolenämnden ser elevhälsan som en verksamhetskritisk del för att alla elever skall kunna nå utbildningens mål och hade välkomnat en nationell satsning på elevhälsan. Grundskolenämnden är dock av erfarenhet kritisk till att antalet elever ska regleras, även om regleringen endast anger en lägsta nivå. Numerära regleringar saknar relevans för dagens uppdrag inom elevhälsan. Fler faktorer än elevantal behöver vägas in, oavsett vilken nivå regleringen avser. Bemanningen behöver vara anpassad till mål och uppdrag samt faktorer som elevunderlagets socioekonomiska sammansättning och antal nyanlända elever, antal skolor, antal rektorer att samarbeta med och antal elevhälsoteam att närvara i.

En skolsköterska har relation med varje elev och följer alla elevers utveckling samt arbetar hälsofrämjande och förebyggande på både individnivå och gruppnivå, medan kuratorerna agerar i olika ärenden och inte har individkontakt med alla. Grundskolenämnden ställer sig därför frågande till hur utredningen kommit fram till en högsta nivå på 430 elever per skolsköterska och nästan lika många per kurator.

Kap. 8.6.5 Kompetensutveckling för elevassistenter

Utredningen föreslår att Specialpedagogiska skolmyndigheten och Skolverket ges i uppdrag att i samverkan utforma kompetensutvecklingsinsatser för elevassistenter i grundsärskolan. Dessa ska ge kunskaper i skolans styrdokument, hur funktionsnedsättningar kan påverka elevernas lärande och vad elevassistentrollen innebär. Grundskolenämnden anser att detta bör också gälla för grundskolan. En utbildad elevassistent kan hjälpa till med att skapa bättre förutsättningar för elever att nå de kunskapskrav som minst ska nås genom att vara med i utvecklingen av inkluderande lärmiljöer på skolan. Forskningen visar att utbildning av elevassistenter i kombination med specialpedagogisk handledning resulterar i positiv utveckling för elever i behov av särskilt stöd men även för övriga elever i klassen.

Kompetensutveckling för elevassistenter är bra och behövligt, men det räcker inte enligt grundskolenämndens mening. Det behövs en fördjupad utbildning, t.ex. en påbyggnadsutbildning utöver gymnasieskolan.

Kap. 9.6 Förslag till nya benämningar på målgruppen och skolformerna

Grundskolenämnden är positiv till att benämningen intellektuell funktionsnedsättning ersätter utvecklingsstörning, och att namnet träningskola tas bort inom grundsärskolan. Nämnden ser fördelar med att ändra namn på grundsärskola enligt utredningens förslag, men även

risker då ”anpassad grundskola” kan blandas samman med extra anpassningar och anpassad studiegång. För övrigt ska all undervisning vara anpassad. Det är inte heller säkert att den nya benämningen upplevs som mindre stigmatiserande för målgruppen, utan det behövs fler och mer genomgripande insatser än en ny benämning för att ändra på den synen. Grundskolenämnden är positivt inställd till ett namnbyte.

Ordförande

.....
Sara Wettergren
.....

Grundskoledirektör

.....
Anders Malmquist
.....

Lisa Stolpe (V) anmäler muntlig reservation.

Malte Roos (MP) anmäler muntlig reservation.

John Eklöf (M) och Joacim Ahlqvist (C) anmäler reservation och avser inkomma med en gemensam skriftlig reservation.

Nima Gholam Ali Pour (SD) och Ulf Blomström (SD) anmäler reservation och avser inkomma med en skriftlig reservation.